

LE JOURNAL BIELORUSSIEN
„LA PATRIE“DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND“

№ 20 (302)

Нядзеля, 13 траўня 1956 г.

Лёнданская візита і яе вынікі

Да нядайна адбытай візиты Булганіна Хрушчова ў Лёндане Кроль прывезаў вялікае значэнне, вязаў зь ёй не мальш надзеі, а таму сама візита была загадзя старанна прыгатаваная. Каб высандацца настроем ангельскага грамадзянства, візигу папярэдзіла паездка ў Лёндан спачатку Маленкава, а пазней Серава. Першы, які выступіў на хвалішві ролі добраудушнага комівожжара, цалаваў ангельскіх дзяцей і раздаваў ім цукеркі, быў прыняты прыхильнікамі. Затое прыезд крываўша шэфа савецкай паліцыі бясльпачнасці Серава, які мае на сумленыні мноства расстрэленаў і мільёны дэпартаваных, быў успрынуты, як абраза Ангельцаў.

Для савецкіх уладараў было мерадайным прынайцце Маленкава, а Серава, на перакор рэйнскім намерам, пазней і быў ужо ў складзе сувіты Булганіна і Хрушчова. Калі два апошнія знаходзіліся яшчэ ў дарозе ў Лёндан, маскоўская радыё передала два цікавыя камунікаты: адзін аб развязанні камінівіту, другі ў справе палітыкі на Сярэднім Усходзе. У гэтым апошнім камунікате Масква асьветчыла, што яна паддэржывае амэрыканскія становішча, каб арабска-ізраельскі канфлікт быў развязаны на форуме Задзіночных Нацый. Адначасна Масква выказалаася за ўтрыманнем на Сярэднім Усходзе міру і заклікала ўсе заікаўленыя тады дзяржавы не завястрыцаць суітуюць. Гэтак каб стварыць добрае уражанье ў Лёндане Масква не паўстрымалася зрабіць тактычны ход, які пубнікі падарваў давер да яе сярод арабскіх краін.

Здавалася тады, што палітычная атмасфера для візигу Булганіна і Хрушчова была належна прыгатавана Москвой, а таму апошняя магла спадзівацца вялікіх удачаў у Лёндане. Упоеныя нябывалымі сукісамі падчас прыезды падарожжа па Індыйскім Бірме, Булганін і Хрушчоў спадзіваліся такога-ж энтузіястичнага прынайцца і ў Ангельчыні.

Тымчасам горка расчараваліся. Аказаўлася, што ангельскага насельніцтва нельга ўзяць на дэмагагічную прыманку, як чёмнікі індускую масу, з якой яны абліччалі дзяліцца апошнім куском хлеба. Ангельская насельніцтва прыняло іх дэмантранты, а ў многіх выпадках навет варока.

З другога боку, тыя-ж Булганін і Хрушчоў, відаць, забыліся, што яны маюць дачыненне не з цэймым разгітаваным індыйскім наўтулем, але зь людзкім палітычным думаючым, культурным і чулкім на элемэнтарныя формы прызвітасці. Тому іхнае грубіанскае і араганічнае паводжанніе адрэзу выклікала належную рэакцыю.

Першыя інтыремны інцыдэнт меў месца ў Вірнігаме на прынайцца ў ангельскіх прымісліўцаў. Хрушчоў, даказваючы патрэбу наявізанні савецка-ангельскіх гандлёвых дачыненій і скасавання эмбарго (забароны) на ўвоз у Савецкі Саюз важных із стратэгічнага гледзішча тавараў, што і так на перашкаджае, як ён цвердзіў, выперадзіць Саветам Захаду на прадукаванні навачаснай зброй, асьветчыў, што Саветы першыя сікнілі з самалётамі вадародную бомбу. Далей быў выхваліўся: «Мы хутка з усей пэўнасцю будзем мец кіравання з аддаленіні самалётамі, з якіх зможам кідаць вадародныя бомбы на любыя пункты зямной кулы. А вы ўсё яшчэ на хочане з намі гандляваць!» Троба ведаць, што брытанцы ахвотнікі гандляваць з кожнымі дзялінамі, але не пад загрозай. Тому гэтае страшэнне вадароднай бомбай было прынятая, як абраза, і адпаведна зынтыэрпрэтавана ў брытанскай прэсе.

Наступны інцыдэнт здарыўся падчас банкету, якім прымілі савецкіх верховодаў ангельскіх лейбараўств. Лідэр партыі лейбараўств Гейтскэль высунуў дамаганыне зволіць 200 сацыял-дэмакратычных палітыкаў, увязыненых у сатэлітных краінах і ў самым Савецкім Саюзе, ды прадставіў им іменны сіпіс гэтых увязыненых. Хрушчоў адмовіўся



ВОГАН БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНА-ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКИ

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „BAIKAUŠCÝNA“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Wladimir BORTNIK

Postadresse: Die Weissruthenische Zeitung „Baikaušcyna“ („Das Vaterland“),

(13 b) München 19, Schlesischach 69.

Druck: „LOGOS“, Buchdruckerei u. Verl., G.m.b.H., München 8, Rosenheimer Str. 46a.
Цена пазы Нямеччыны: ЗША — 20 цэнтаў, Канада — 20 ц., Ангельшчына — 1 шылінг, Францыя — 20 фр., Бэльгія — 5 фр., Аўстралія — 1 шылінг, Аргентына — 2 пэзо. У іншых краінах раўнавартасць 15 ам. цэнтаў.
Цена лётніцкай поштай у заакіянскіх краінах — 30 ам. цэнтаў. — Падвойныя нумары каштоўны падвойна.

Банковое кошт: Zeitung „Baikaušcyna“, Konto Nr. 357-125, Bay. Hypotheken- u. Wechselbank, München.

ГАЗЕТА ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЗЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

THE WHITERUTHENIAN NEWSPAPER
“THE FATHERLAND”

ГОД ВЫДАНЬНЯ 10

Свята «перамогі»

Паводле савецкага календара дзень сваё напоўголаднае насельніцтва і дапа-9-га траўня лічыцца свята перамогі.

Але наш календар на інзе ўпоруч з афі-

цыным календаром крамлёўскай дык-

татуры. Сяньня мы, Беларусы, як і ўсе

народы сьвету, пытаемся: «Свята чый?

і якой перамогі? Таму на пачатку варта

звязніцу да фактаў, датай і лікай.

Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ходи што-небудзь вытаграваць для сябе

у гэтых пераговорах, нічога ў замен, ап-

раптуўвовы лейбараўскі дзеяч Брайан

нівістстра запярчыў гэтаму, залячычы,

што ўзмаганні з Гітлерам загінулі дзе-

сяткі тысяч ангельскіх жаўнероў яшчэ

тавару. Німа сумлеву, што Саветы надзеіліся

ход

Зъ беларускага жыцьця

**ЗВЕ БЕЛАРУСКАГА ЖЫЦЬЦЯ
ЗБМА У НЬЮ ёРКУ**

У аўтарак 24 красавіка танцавальны гурт Згуртаваныя Беларускай Моладзі ў Нью ёРку пад кіраўніцтвам Алы Орса выступіў на міжнародным фэстывалі ў Labor Temple East 14 вуліцы ў Нью ёРку.

Др. Рычард Эванс прывітаў гасцей і ўсіх прысутных, пасыла чаго заклікаў беларускую моладзь пачаць фэстываль.

Саброўкі Галіна Орса й Гая Дарашэвіч праспівалі некалькі песняў, а пад музыку сп-ні Зубковіч, у прыгожай нацыянальнай вопратцы, чатыры пары пачалі «Лівоніху», узнагароджаную бурой волескаў.

У гэтым міжнародным фэстывалі ўзялі ўдзел прадстаўнікі 14 народоў.

22 красавіка футбольная дружына «Беларусь», граючы другую рунду на кубак д-ра Мэнінга, перамагла Латышоў з вынікам 2:1. 12 красавіка футбольная дружына «Беларусь» адзначыць свае другія ўгодкі змаганьня ў перамогаў.

БЕЛАРУСКИ ХОР «ЖАЛЕЙКА»
У НЬЮ ёРКУ

19 красавіка ў школьнай залі Charles Evans Hughes H. S. на 18-й вуліцы і 8-й авеню ў Нью ёРку адбудзеца канцэрт мужчынскага хору «Жалейка» з Монтрэаля (Канада).

Згуртаваныне Беларуское Моладзі ў Нью ёРку вітае хор «Жалейка» і заклікае ўсіх жыхароў Нью ёРку й ваколіцаў прыбыць на гэты гасцінны вечар. Пачатак канцэрту а газ. 7.30 вечара. У праграме: 1. Выступ хору; 2. Танцы ў выкананні Д. і Т. Грынько; 3. Выступ салістай і дуэты.

Управа аддзелу ЗБМА ў Нью ёРку

АНТЫБАЛЬШАВІЦКАЯ ДЭМАНСТРАЦІЯ У БРАДФОРДЗЕ

У сувязі з падарожкам Хрушчова й Булганіна ў Ангельшчыну, 15 красавіка сёлест жыхары аднаго з найбольшых ангельскіх цэнтраў тэкстыльнае прамысловасці, м. Брайтфорд, былі сьветкамі антыбальшавіцкага дэмантрацыі. Звыш тысячны натоўп эмігрантаў з паняволеных краін сабраліся на пляцы Бродўзі, у цэнтры места. Калёны дэмантрантаў прыйшлі па вуліцах, высока нясучы свае нацыянальныя сцягі й транспарэнты з дамаганіннімі свободы й незалежнасці для сваіх краін. У галаве калёны быў несены вянок з уплеменім ў яго стужкамі нацыянальных колераў ад кожнае дэлегацыі. На пляцы Грэйт Гортон гэты вянок, як сымбал памяці аб усіх загінулых ад камуністычнага тэору, быў зложаны ў падножкі трываны, з якое прамаўлялі прадстаўнікі паняволеных народаў.

Адкрываючы мітынг, сакратар аддзелу ангельскай антыкамуністычнай арганізацыі «Агульная Справа» сп. Рыдер сказаў, што гэта дэмантрацыя зьўляецца прыпамінкам ангельскаму ўраду, каб ён не прадаў жаўніцу супакою на Захадзе коштам паняволеных Маскоўскому краю.

З трываны, звязваючыся да шматтычнага нафона натоўпу, прамаўлялі прадстаўнікі розных народаў. Беларускі дэлегат у сваіх прамове сказаў, між іншага:

«Беларуская Народная Рэспубліка, незалежнасць якой была аблешчана 25 сакавіка 1918 году, была здушана бальшавікамі. Будучы аднай з першых ахвяр камуністычнай агресіі, Беларусь панесла цяжкія страты ў людзёх і культуры... Ахвярай стаўліскага «раскулачвання» пала калія 2-3 мільёнаў найлепшага беларускага сялянства. У выніку разгрому беларускай культуры ў пачатку 30-х гадоў, былі арыштаваны і высланы з роднага краю на высылданійшай прадстаўнікі беларускай культуры й науки. Масавыя чысткі так званых «вопрагаў народу» ў 1936-1937 гадох быў крытычным біспраўем над беларускім народам... Дзеля таго мы, Беларусы, дадучасі свой голас пратэсту супраць камуністычнага тэору да голасу іншых паняволеных народаў. Мы дамагаемся неадкладнай звязанінні ўсіх вязняў з канцэнтрацыйных лягероў. Мы дамагаемся рэштаванія свободы й незалежнасці для Беларусі!»

На праведнім мітынгу была прынята рэзоляцыя ад імя больш за 1000 удзельнікаў дэмантрацыі. Рэзоляцыю накіравалі ангельскаму прэм'еру Ідэну ды чатырох сабром парламенту, што рэпрэзентуюць места Брайтфорд.

Рэзоляцыя просьці ангельскі ўрад дамагацца вываду савецкага войска з акупаваных ім краіў. Яна просьці так-жэ дамагацца звязанінні няволінікаў з канцэнтрацыйных лягероў, не падпісваць з бальшавікамі ніякіх пагадненій, ніякія не забывацца аб адказнай ролі Вялікабрытаніі ў вахове правоў Атлантычнага Хартыя, якая не дае дазволу Москве, пасрэдна ці беспасрэдна, кіра-

ваць паняволенымі ёю народамі Цэнтральнай і Ёсходняй Еўропы. Рэзоляцыю падпісалі прадстаўнікі: беларускі, эстонскі, вугорскі, югаслаўскі, латыскі, летувіскі, польскі, расейскі й ангельскі.

П. Паўлоўскі

*

НА ФОНД БЕЛАРУСКАЙ КНІЖКІ

12. Падпісны ліст № 27, зьбіральнік сп. Я. Сажыч, Дэтройт (ЗША):

Мікола Фосс — 2 даліяры, Ст. Татарыновіч — 1 дал., Файна Шабовіч — 1 дал., Юрыя Мазуро — 3, Мікола Сэрдзэнко — 2, Уладзімер Зубараў — 1, Арсень Гардынец — 1, Аўгуст Гарбачоў — 1, Васіль Пляскач — 2, Барбара Сажыч — 1. Разам — 15 даліяраў.

13. Падпісны ліст № 26, зьбіральнік сп. Л. Наркевіч, Садбуры (Канада):

Буцько Мікалай — 5 даліяраў, Наркевіч Леанід — 10 дал., Міятла Янка — 5, Прыстаўка Васіль — 2, Дзюшка Сяргей — 5, Шульгі Фёдар — 5, Гарадзейскі Георгі — 3, Каранеўскі Кастусь — 5, Важкоў Аляксандар — 0,50, Красовіч Васіль — 1, Курловіч Таціана — 1, Баслык Фёдар — 5. Разам — 47,50 даліяраў.

14. Падпісны ліст № 23, зьбіральнік сп. М. Нікан, Мэльбурн (Аўстралія):

А. Калодка — 1 аўстр. фунт, М. Нікан — 1 фунт, Альберт Каднік — 1 ф., П. Мікуліч — 1, В. Чехановіч — 1, М. Тарашкевіч — 3 шылінгі, У. Аксючыц — 1 ф. Разам — 6 аўстралійскіх фунтаў 3 шылінгі.

16. Падпісны ліст № 13, зьбіральнік сп. Б. Прытыцкі, Рубэ (Францыя):

У. Каштэлян — 500 французскіх франкаў, Б. Прытыцкі — 500 фр. фр., П. Чурчман — 400, М. Бучык — 500, Я. Раманоўскі — 500, ЗБР НФ — 500, Ф. Марзан — 200. Разам — 3 100 французскіх франкаў.

17. Падпісны ліст № 7, зьбіральнік сп. Другавец, Буэнос Айрэс (Аргентына):

Ул. Другавец — 20 пасэтаў, Мікалай Ланькевіч — 10, С. Камар — 10, М. Лазюк — 10, Л. Петраш — 15, М. Раманоўскі — 10, Васіль Казлеўскі — 15, Міхась Каленік — 10. Разам — 100 пасэтаў.

18. Падпісны ліст № 3, зьбіральнік сп. Паўлік, Монтрэаль (Канада):

Я. Хрэноўскі — 3 даліяры, Паўлік — 3, Б. Я. — 3, А. А. — 3, Ж. В. — 3. Разам — 15 даліяраў.

19. Падпісны ліст № 32, зьбіральнік сп. Даніліч, Нью Брансвік (ЗША):

Д. Філановіч — 2 даліяры, П. Драздоўскі — 2, А. Кароль — 1, Т. Сайко — 1, С. Алейнік — 1, 50, І. Ляшкевіч — 2, М. Майсеенак — 1. Разам — 11 даліяраў.

НЕ ПАВІНА БЫЦЬ АНІВОДНАГА БЕЛАРУСА НА ЧУЖЫНЕ, ЯКІ-Б НЯ БЫУ ПАДПІШЧЫКАМ, ЧЫТАЧОМ I ПАШЫРАЛЬНІКАМ «БАЦЬКАЎШЧИНЫ» I ЕЙНЫХ КНІЖНЫХ ВЫДАННЯ!

Фэльетон

„Баня“

(«Советская Белоруссия», 20. 4. 1956)

Да наступлення вясны сатырычную газету «Баня» было пастаўшчына вывісанца на будынку аднаго з гарадzkіх кінатэатраў Віцебску. Выход першага нумару наўмысна быў ўздрадаваў грамадзян, а ў тым ліку і Івана Ульянавіча — пракутора вобласці. Ягоная дабразылівасць да такой газеты была поўнасцю зразумелая: распушнікам і п'яніцам, лодырам і баркарбам, што папаліся на мушку камсамольцам, было цяпер і душы і сцьодзёна. Распышуць, разрысуць іх, і усю гораду напаказ... Вартаснае можна сказаць, аздораўляльнае мерапрыемства — і дапамога для пракурутэры, юстыціі!... Загалавак таксама, здавалася, падыходзіць поўнасцю: «Баня!» З Малкоўскага, нібось, узялі: «Баня».

А ўсё гэта ўспамінаеца весь з якое нагоды. Сабраўшыся аднойчы на пасяджанні рэдкалегіі, камсамольцы пастановілі «прабаніць» заўзятага ў горадзе распушнікаў гулякі, нікога іншага, як В. Сушчынскага — сына Івана Ульянавіча. Гэты вольна узгадаваны малады чалавек, які падыходзіць не хапіла, камсамольці быў у камсамоле, але выхільчы, з працай таксама не ладзілася. Затое, паяўляючыся у рэстаране, ён напіваўся да стравы прытомнасці, ладзіўся, біў пасуду... І найгорш за ўсё, калі хто-небудзь пробаў у gamanіні разыўшоўшагася франта. Ён прыймаў баёвую позу і, хістаючыся, сипаў пагрозамі:

— Хто съмee, га?.. Ну?.. За краты ўсіх! за краты, я сын пракутора!

Зусім зразумела, што ўспамінанне знаёмага ў горадзе прозывашчы ўзыходзіць.

— Хто съмee, га?.. Ну?.. За краты ўсіх! за краты, я сын пракутора!

Зусім зразумела, што ўспамінанне знаёмага ў горадзе прозывашчы ўзыходзіць.

— Хто съмee, га?.. Ну?.. За краты ўсіх! за краты, я сын пракутора!

Зусім зразумела, што ўспамінанне знаёмага ў горадзе прозывашчы ўзыходзіць.

— Хто съмee, га?.. Ну?.. За краты ўсіх! за краты, я сын пракутора!

Зусім зразумела, што ўспамінанне знаёмага ў горадзе прозывашчы ўзыходзіць.

Лісты ў Рэдакцыю

Ліст БНА ў ЗБК

Спадары,

Больш трох гадоў мы чакалі звароту належнай нашым сябром сумы ахвяраў, якія іншы злажкы ўмоўна на куплю першага Беларускага Дому.

Аднак да гэтай пары Вы не нашлі патрэбныя гэтыя грошы звязаны. Таму, што нашы сябры не зраклі сваіх укладаў, якія Вы няпрайна захапілі ўзыяды. Прычынай гэтым звязаны на падставе, што належнай нашым сябром сумы ахвяраў, якія іншы злажкы ўмоўна на куплю першага Беларускага Дому.

Паколькі квіт «Просьбіты» на імя спадарі Я. Пітушкі ў сініні знаходзіцца ў архіве БНА. Вы гэтыя 1 000 даліяраў маўлі атрымалаў ад «Просьбіты» назад.

ЗБК заляжыла Касу Самаломачы. За два з палавінай гады ЗБК сплаціла пазыкі і сплаціла 1 700 дал. за дом. Палічным ціпнер: 2 000 узрасла вартасць дома, 2 300 дал. сплачана пазыкай і 1 700 дал. — сплатату за дом. Разам — 6 000 даліяраў. Думаем, што сябры ЗБК на будзудзе асабіннасцю за «домаралізацыйную работу» свайго кіраўніцтва.

ЗБК заляжыла Касу Самаломачы. За два з палавінай гады ЗБК сплаціла пазыкі і сплаціла 1 700 дал. за дом. Палічным ціпнер: 2 000 узрасла вартасць дома, 2 300 дал. сплачана пазыкай і 1 700 дал. — сплатату за дом. Разам — 6 000 даліяраў. Думаем, што сябры ЗБК на будзудзе асабіннасцю за «домаралізацыйную работу» свайго кіраўніцтва.

ЗБК заляжыла Касу Самаломачы. За два з палавінай гады ЗБК сплаціла пазыкі і сплаціла 1 700 дал. за дом. Палічным ціпнер: 2 000 узрасла вартасць дома, 2 300 дал. сплачана пазыкай і 1 700 дал. — сплатату за дом. Разам — 6 000 даліяраў. Думаем, што сябры ЗБК на будзудзе асабіннасцю за «домаралізацыйную работу» свайго кіраўніцтва.

ЗБК заляжыла Касу Самаломачы. За два з палавінай гады ЗБК сплац